

výše pod b) zmíněná. Ovšem dotýká se tato sama o sobě jen pronájmu místnosti Míně A-ové, ne též pronájmu Sáli L-ové. Jelikož však rozsudek oba tyto případy jednotně řeší, ježto dále při tomto pronájmu je rozdíl mezi nájemným požadovaným a znalci za přemrštěné označeným poměrně nepatrný (500 Kč), takže otázka vědomí přemrštěnosti požadovaného nájemného, v rozsudku pominutá, je tím pochybnější, nelze předem vyloučiti, že by nalézací soud i v případě Sáli L-ové byl zlý úmysl obžalovaných neshledal, kdyby jej byl v případě Míny A-ové vyloučil, a nutno pokládati výtku rozsudku ve příčině pronájmu posléze uvedeného oprávněnou a rozsudek odsuzující i v případě prvého otřeseným. S téhož hlediska — otázky subjektivního provinění — oprávněnou jest též výtku zmatečnosti podle Šu 281 čís. 5 tr. ř. pro neúplnost, poněvadž rozsudek v důvodech úplně pominul zabýváti se oněmi směrnici pro pronájem bytů v M. L., spolkem majitelů domů vydanými, jichž se obžalovaní při hlavním přelíčení na svou omluvu výslovně dovoľávali. Neboť jest na snadě, že směrnice ty mohly míti vliv na vědomí přemrštěnosti požadovaného nájemného obžalovanými, zejména když, jak i sám rozsudek na to poukazuje, též výpočet rentability na nájemné v požadované výši snad poukazoval. Aniž proto třeba zabýváti se dalšími rozsudku podle Šu 281 čís. 5 tr. ř. vytýkami vadami, bylo rozsudek již pro ony vady zrušiti jako zmatečný, to s přivolením generální prokuratury a za ostatních předpokladů Šu 5 novely k tr. řádu ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 již v sedění neveřejném, a vrátiti spisy témuž soudu první stolice k opětnému projednání a rozhodnutí.

Čís. 2490.

Třebas mylný, však chováním napadené vyvolaný předpoklad mužův, že odpor ženy proti jeho smilnému útoku není vážným, vylučuje zlý úmysl (vědomí protiprávnosti) ve smyslu Šu 93 tr. zák. (§ 2 e) tr. zák.).

(Rozh. ze dne 29. září 1926, Zm II 354/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jako nalézacího soudu v Mor. Ostravě ze dne 4. června 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle Šu 93 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti, jež uplatňuje důvody zmatečnosti podle čís. 4, 5, 9 a) Šu 281 tr. ř., dlužno přisvědčiti. Odůvodněna jest především stížnost, pokud s hlediska čís. 4 Šu 281 tr. ř. brojí proti tomu, že zamítnut byl nalézacím soudem průvodní návrh obhájce při hlavním přelíčení,

by vyslechnuti byli svědci G. a František H. o tom, že obžalovaný byl osudného večera rozjařen a z chování se Florentiny K-ové musil souditi, že se jedná o děvče lehkých mravů. Zamítnutím tohoto průvodního návrhu porušil nalézací soud ustanovení §u 3 tr. ř., podle něhož trestní soudy jsou povinny touž péčí míti zřetel i na okolnosti sloužící k obhajobě obžalovaného i na okolnosti sloužící k jeho usvědčení. Obžalovaný se hájil tím, že neměl úmyslu obmeziti K-ovou v osobní svobodě, nýbrž že dělal sice K-ové jisté návrhy ve slušné formě, to však jedině na podnět K-ové samé, poněvadž z celého jejího chování musil souditi, že proti tomu ničeho nemá. K-ová sama připouští, že se v noci na 12. srpna 1926 o 12 hod. seznámila na nástupišti nádraží v T. s neznámými jí dosud dvěma pány, s nimiž šla beze všeho do restaurace III. třídy na víno, načež odešla k žádosti obžalovaného do restaurace druhé třídy s doložením, že tak činí pod podmínkou, že se obžalovaný bude chovati slušně. V souvislosti s obhajobou obžalovaného měla druhá část průvodní věty zamítnutého návrhu ten smysl, že svědci mají býti slyšeni o tom, že si K-ová dala od nich líbiti jisté důvěrnosti a chovala se tak, že pozorovatel jejího chování, jakým byl obžalovaný, musil aneb aspoň mohl důvodně souditi, že je děvčetem lehkých mravů. Zjištění takového chování mohlo poukazovati k předpokladu obžalovaného, že je K-ová ženštinou pochybné mravnosti, a tím i k dalšímu předpokladu jeho, že při vzpírání se K-ové proti jeho naléhání nejde o vážný, opravdivý odpor, nýbrž jen o jakési zdráhání, zastírající její ochotu podvoliti se po nějaké době návrhům obžalovaného. Takový, třebaš mylný předpoklad, vyloučil by však zlý úmysl, přesněji vědomí protiprávnosti §em 93 tr. zák. předpokládané. Zamítnuv v tomto směru průvodní návrh obžalovaného, prohřešil se tudíž nalézací soud na stěžejní zásadě §u 3 tr. ř., již dbáti je příkazem řízení zabezpečujícího obranu obžalovaného. Právem vytýká dále zmateční stížnost podle čís. 9 a) §u 281 tr. ř., že odsuzující výrok postrádá pro nedostatečné zjištění subjektivní stránky zažalovaného zločinu právního základu. Nalézací soud dospěl sice ku přesvědčení, že obžalovaný měl úmysl obmeziti K-ovou v osobní svobodě proti její vůli, ježto prý shasl světlo v restauraci, uzamkl dvěře za sebou, stále na K-ovou naléhal, by mu byla po vůli, chytl ji při tom jednou rukou za ramena a druhou za ruce, a přitlačiv se k ní, přes její prosby a její pláč, by ji pustil, tak neučinil, nýbrž důrazně jí opakoval svá přání a ani před vyhrůžkami se nezastavil, tvrdě, že ji nechá zavřít, máje vliv na policii, při čemž zadržení to trvalo asi půl hodiny; než toto zjištění nalézacího soudu nebylo učiněno způsobem bezvadným. Nalézací soud nehodnotil totiž okolností, jež uvedl obžalovaný na svou obhajobu a které, předpokládajíc jich pravdivost, mohly by vylučovati jeho vědomí o protiprávnosti jeho jednání.

Nalézací soud nezjistil zejména, zda zavření dveří restaurace II. třídy se stalo proto, by K-ová nemohla utéci, nebo snad proto, by třetí osoba tam nemohla vniknouti a jeho zamýšlené milkování přerušiti, nezjistil, zda K-ová učinila opravdový pokus z místnosti odejiti, zvláště když obžalovaný zhasl světlo, zda obžalovaného vážně vyzvala, by dvěře otevřel a ji v odchodu nebránil, zda pokřikem nebo hlasitým voláním

se snažila skutečně se vymknouti z moci obžalovaného a uniknouti z místnosti, v níž byla uzamčena, nebo zda její pláč a prosby čelily pouze k tomu, by obžalovaný byl odvrácen toliko od provedení své chlípné žádosti, při čemž snad opuštění restaurace II. třídy jí ani vážně zamýšleno nebylo, nezjistil, zda shasnutí světla bylo K-ové proti mysli, zkrátka nezjistil, zda K-ová cítila se omezenou na osobní svobodě uzavřením v restauraci druhé třídy, či zda jí toliko byly nemilé a protivné smylné návrhy a pokusy obžalovaného a zda její odpor pouze proti nim se obracel. Zjištění těchto okolností a zjištění vědomí pachatelova, že protiprávně K-ovou obmezuje v její osobní svobodě bylo tím spíše zapotřebí, an obžalovaný, jak výše uvedeno, hájil se tím, že byl toho náhledu, že K-ová je děvčetem lehkých mravů, u kterých se s opravdovostí a vážností jich odporu proti dotěrnostem mužů namnoze ani nečítá. Povinností nalézacího soudu bylo tedy, by zjistil, zda obžalovaný vzhledem na onen stav věci mohl za opravdový považovati odpor K-ové, pokud čelil proti uzavření v místnosti, by nemohla uniknouti, či pouze za opravdový, pokud se jednalo o jeho dotěrnost v ohledu pohlavním a zda vzhledem k tomu měl vědomí, že osobní svobodu K-ové proti její vůli obmezuje. Bez tohoto zjištění po stránce objektivní i subjektivní postrádá výrok odsuzující obžalovaného pro zločin veřejného násilí podle §u 93 tr. zák. bezpečného právního základu. Aniž proto třeba zabývat se i dalším rozsudku podle čís. 5 §u 281 tr. ř. vytýkaným zmatkem, bylo zmateční stížnosti za souhlasu generálního prokuratora vyhověti, napadený rozsudek již pro ony zjištěné vady zrušiti jako zmatečný podle §u 5 novely k tr. řádu ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878 již v sezení neveřejném a věc vrátiti soudu prvé stolice k opětnému projednání a rozsouzení (§ 281 čís. 1 a 3 tr. ř.). Nedojde-li nalézací soud ku přesvědčení ohledně viny obžalovaného ve směru zločinu podle §u 93 tr. zák., bude mu zkoumati, zda není v činu obžalovaného obsažena skutková podstata přestupku útisku podle §§ů 1, 2 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., vyžadujícího menší míru nátlaku, než předpokládá § 93 tr. zák.

Čís. 2491.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Skutková podstata přečinu §u 14 čís. 5 zákona nevyžaduje úmyslu pachatelova hanobiti republiku; stačí jeho vědomí, že jeho úmyslné hanobení republiky se děje způsobem štvavým, t. j. způsobilým, by vyvolalo nepřátelské smýšlení proti státu.

Spadá sem výtku nedostatku sociálního citění a nehumánního jednání republiky vůči chudému lidu (dělníkům).

(Rozh. ze dne 30. září 1926, Zm II 129/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu